

Inkoopplan 2020-2021

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Acties Interne Organisatie	3
Acties 2020-2021	3
Ambtelijke actoren	4
2. Acties inhuur derden	5
Acties 2020-2021	5
Ambtelijke actoren	5
3. Acties Inkoopbureau Regio Rivierenland	6
Acties 2020-2021	6
Ambtelijke actoren	6
4. Doelen en indicatieve planning periode 2020-2024	7

Inleiding

Voor u ligt het inkoopplan 2020-2021. In dit Inkoopplan geven we de inkoopdoelen voor dit jaar weer. Dit plan kijkt naar de toekomst. Dit inkoopplan hangt samen met het jaarverslag inkoop. Het jaarverslag inkoop kijkt dus naar het verleden. In het verslag evalueren we het voorbije jaar.

In dit inkoopplan vind u de te nemen acties om te komen tot de gewenste situaties. Deze acties komen voort uit het inkoop- en aanbestedingsbeleid en de evaluaties in het jaarverslag inkoop. De inkoopdoelen zijn:

1. Rechtmatig inkopen, zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.
2. Doelmatig en doeltreffend inkopen, waarbij gestreefd wordt naar een zo optimaal mogelijke integrale kostenkwaliteitverhouding.
3. Stimuleren van het lokale en regionale bedrijfsleven, social return en duurzaamheid.
4. De gemeente Tiel als een integere, zakelijke, efficiënte en professionele inkoper en opdrachtgever.

Wij gaan de komende jaren vooral verder met de “basis op orde” brengen. We willen de rechtmatigheid daarmee verbeteren. We willen daarnaast een professionele opdrachtgever zijn en blijven. Maar ook willen we een basisniveau rondom doelmatig inkopen bereiken. Zodra de basis op orde is, kunnen we kijken naar verdere strategische en tactische acties op het gebied van doelmatigheid. Denk bijvoorbeeld aan leveranciersmanagement.

Leeswijzer

Dit document kunt u lezen in combinatie met de Inkoopverslagen. In de verslagen staan de evaluaties en verbeterpunten. Dubbele teksten voorkomen we op deze wijze. Het Inkoopplan is een actieplan met concrete doelen. Het dient niet als een naslagdocument. De hoofdstukindeling is als volgt:

1. Acties interne organisatie
2. Acties inhuur derden
3. Acties Inkoopbureau Regio Rivierenland
4. Doelen en indicatieve planning periode 2020-2023

Het jaarplan loopt steeds door in het daaropvolgende jaar. Dit omdat sommige processen een langere doorlooptijd kennen.

1. Acties Interne Organisatie

Onze eigen organisatie is in beweging, net als de markt. We moeten het inkoopproces dan ook steeds blijven bekijken om aan te blijven sluiten bij alle ontwikkelingen. We moeten en willen rechtmatig en doelmatig inkopen. Hiervoor zijn verschillende acties nodig. Een belangrijk punt van aandacht voor de komende jaren is het centraal bijhouden van inkoop- en contractinformatie. Een centraal inkoop- en contractbeheersysteem en een centraal beheerder is hierbij belangrijk.

Acties 2020-2021

- In 2019 is een inkoopprocesflow gemaakt. Rollen, taken en verantwoordelijkheden zijn daarmee helder omschreven. In 2020 worden de inkoopprocesflow als pilot gedraaid. In 2021 moet het in alle werkprocessen zijn verankerd.
- In 2020 herzien we het beleid. Inkoop is dynamisch, het gebeurt regelmatig dat (technische) aanpassingen noodzakelijk zijn. Daarnaast vinden er de komende jaren steekproeven plaats. Op basis hiervan ziet het college misschien aanleiding om het beleid verder aan te scherpen. Het beleid passen we om die reden de komende jaren aan, als hier noodzaak toe is. Het wordt niet beperkt tot eens in de 4 jaar.
- In 2020 werken we met een communicatieplan inkoop. Dit om medewerkers beter te betrekken bij het proces. Het communicatieplan evalueren we in 2021.
- In 2020 onderzoeken we de mogelijkheid om contractbeheer centraal in te gaan voeren. Daarnaast kijken we naar de mogelijkheid om het intakeproces rondom inkoop te digitaliseren. Budget hiervoor wordt aangevraagd via de Perspectievennota.

De afgelopen jaren is er veel aandacht voor het proces van inkoopverstrekking. Door de Rekenkamer en de accountant is dit ook als aandachtspunt genoemd.

Contractbeheer vormt op dit moment ook een risico voor de rechtmatigheid. Stukken zijn nu niet goed (en zeker niet centraal) terug te vinden. Afspraken en looptijden zijn niet altijd duidelijk. Daardoor lopen we risico dat afspraken onbedoeld doorlopen. Of dat we teveel soortgelijke contracten bij één leverancier hebben. En dat brengt nieuwe risico's voor de rechtmatigheid met zich mee.

Verder is het niet centraal bijhouden van onze inkoopprocessen en contracten ondoelmatig. Het is nu onvoldoende duidelijk of en welke contractafspraken we naleven. Ook maakt dit het monitoren en evalueren van beleidsdoelen, zoals lokaal of duurzaam inkopen lastig.

Als we inkoop- en contractmanagement verder willen professionaliseren en uniformeren en we rechtmatigheid en de doelmatigheid willen verbeteren is een inkoop- en contractbeheersysteem met bijbehorend beheerder een van de belangrijkste hulpmiddelen om op dit vlak efficiënt en effectief te worden.

- Gelijktijdig onderzoeken we de mogelijkheden voor een centrale contractbeheerder. Zonder goed beheer is goed contractmanagement niet mogelijk. Hiervoor is nog geen budget. Budget wordt aangevraagd via het formatieplan in de Perspectievennota.
- We zijn bezig met het invoeren van een verplichtingenadministratie. Een module verplichtingen in Key2Fin is inmiddels in wording.
- We werken sinds 2020 met een (digitaal) inkoopformulier (inkooplogboek). Dit formulier leidt de inkoper door het inkoopproces. Door hier vóóraf goed naar te kijken, zorgen we voor sturing aan de voorkant. Ook de accountant adviseert een inkoopformulier. Inkoopers moeten redenen geven voor de keuzen die ze maken. In 2021 wordt het logboek geëvalueerd.

- Begin 2020 ronden twee HBO-bedrijfskunde studenten hun afstudeeronderzoek af naar de rechtmatigheid van het inkoopproces.
- In 2020 evalueren wij het beleid op het gebied van lokaal aanbesteden. We bespreken dit in de raad.
- We onderzoeken de mogelijkheden van het verregaander bestuderen van onze inkoopgegevens. Op dit moment zijn de betaalde rekeningen de basis van evaluatie en controle. We kunnen dus alleen achteraf controleren. Maar we kunnen aan de rekeningen niet zien of bedrijven een of meer werken, leveringen of een diensten voor ons hebben gedaan. Ook kunnen we aan rekeningen niet zien of we ons aan ons eigen beleid houden. Of hoe goed het eigen beleid werkt. Kunnen we daarnaast dingen slimmer doen? Kunnen we het goedkoper doen? Deze vragen kunnen we nu nog heel moeilijk beantwoorden.
Een inkoop- en contractbeheersysteem waarin we centraal alle gegevens rondom inkoop- en contracten opslaan is een belangrijke tool om ook op doelmatigheid in controle te komen.
- We kijken in 2020 en 2021 samen met team Kwaliteit en Control verder naar de mogelijkheden het inkoopproces zo LEAN mogelijk te maken.
- In 2019 is het handboek Inkoop aangepast. In 2020 staan de verplichte standaard formats, formulieren, checklists en voorbeelden op Intranet. In de loop van 2020 wordt dit geëvalueerd en waar nodig aangepast.
- In 2020 gaan we structureel nieuwe medewerkers een interne inkoop workshop aanbieden.
- Social return: Eind 2019 is er een convenant omtrent social return afgesloten. In 2020 verwerken we deze in het nieuwe inkoopbeleid.
- In 2020 doen we opnieuw een steekproefcontrole van inkopen onder de EU drempel. In 2021 doen we een steekproef van enkelvoudig onderhandse aanbestedingen.
- In 2020 doen we een impactanalyse Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI). Dit naar aanleiding van een brief van het Rijk met het aanbod aan te sluiten bij het Manifest MVI.

Ambtelijke actoren

- Inkoopcoördinator
- BWB (harmonisatie inkoop-en contractbeheersysteem)
- Team Kwaliteit en Control (LEAN/ steekproef controle)
- Team Juridische Zaken (Participatie in standaard formats)
- Team Financiën (verplichtingen)
- Beleidsmedewerkers (o.a. social return, duurzaamheid)
- Inkopers (testfasen, uitvoering)
- Team Teammanagers (onderdeel besluitvormingsproces, sturing)
- DMT Tiel (onderdeel besluitvormingsproces)

2. Acties inhuur derden

Naar aanleiding van het advies van de accountant en Rekenkamer om de rechtmatigheid beter te borgen rondom inhuur, is in 2015 een werkgroep gestart met een aanbestedingstraject voor de inhuur van derden.

De inhuur tot en met schaal 8 is aanbesteed via een raamcontract met diverse partijen in 2017. Hiermee is een eerste stap gezet in dit proces. De inhuur vanaf schaal 9 is een complexere opgave, vanwege de veelal specialistische aard van de uitvraag. Daarnaast is er sprake van verschillende partners binnen dit proces, die allen een eigen prioritering hebben van hun werkprocessen rondom inhuur derden. De inhuur van derden hangt daarnaast samen met de ontwikkelingen en processen binnen BWB. Om het proces verder te verbeteren en te borgen is vanuit P&O een doelstelling geformuleerd aan het MT. Deze doelstelling luidt:

Met de inrichting van een centrale plaats, waarbij vraag en aanbod van (tijdelijke) personeelscapaciteit bij elkaar worden gebracht, meer kansen creëren voor medewerkers en grip krijgen op inhuur (rechtmatig- en doelmatigheid) met de juiste financiële verantwoording.

Binnen dit centrale punt (Talentenplein) zouden verschillende instrumenten bij elkaar komen die ondersteunend aan elkaar zijn. Werving & selectie in combinatie met een centrale inhuurdesk, (interne) mobiliteit en opleidingen.

Acties 2020-2021

- In 2019 is een werkgroep gestart die als doel heeft alle inhuur derden opnieuw te organiseren. Het gaat hier om inhuur van derden op alle schalen. In 2020 zal de concrete aanbesteding worden voorbereid.
- 2020 zal vooral in teken staan van het verder bestendigen en professionaliseren van de centrale inhuurdesk.
- Voor 1 januari 2021 zal een nieuwe, rechtmatige aanbesteding moeten zijn uitgevoerd voor inhuur (alle schalen) en een daarbij behorend protocol. Eind 2020 loopt het huidige contract inhuur derden tot schaal 8 ook af.

Ambtelijke actoren

- BWB (P&O)
- Werkgroep Aanbesteding Inhuur derden (incl. inkoopcoördinator)
- Concern controller / DMT Gemeente Tiel
- GO&O / DMT Gemeente Tiel

3. Acties Inkoopbureau Regio Rivierenland

De afspraken met het Inkoopbureau komen uit 2005. Deze afspraken zijn van algemene aard. Er zijn belangrijke ontwikkelingen die van invloed zijn op deze afspraken. Zoals de toename van administratieve lasten door herzieningen van de Aanbestedingswet. De groeiende wens om inkoop te professionaliseren, De invloed van social return, maatschappelijk verantwoord inkopen en een groeiend aantal andere beleidsdoelstellingen. In 2017 zijn ambtelijke werkafspraken gemaakt om de regionale inzet zo nuttig mogelijk te gebruiken en de taken en rollen op elkaar af te stemmen. Het Inkoopbureau kampt ook met capaciteits- en continuïteitsvraagstukken. In 2020 spreken we verder over taken, rollen verantwoordelijkheden, maar ook betere (uren)verantwoording, aanlevertermijnen, verplichtingen en managementrapportages.

Acties 2020-2021

- In 2020 wordt het afsprakenkader met het Inkoopbureau van de Regio Rivierenland gecontinueerd op het gebied van Specialistische Inkoop (excl. Inkoop Sociaal Domein, hiervoor zijn afzonderlijke afspraken in een aparte DVO gemaakt). De afspraken rondom taken, rollen en verantwoordelijkheden, maar ook de wijze, frequentie en mate van verantwoording (ureninzet) en toetsing van de afspraken en regelmatige evaluatie van deze afspraken staan op de agenda.
- In 2019 is gestart een pilot met een gewijzigde manier van het komen tot facturering. Een voorafgaande kostenraming en facturering per project in plaats van een achteraf geleverde verzamelfactuur. Doel van de pilot was te onderzoeken of op deze wijze vooraf meer inzicht komt in de kosten van inkoop-advies en de benodigde inzet. Dit om de kans op overschrijdingen te beperken. Medewerkers zijn zich inmiddels bewuster van de kosten en houden meer rekening met het ramen van inkoopadvies binnen hun budget. De pilot wordt daarom verder uitgebreid in 2020.

Ambtelijke actoren

- Inkoopcoördinator Gemeente Tiel
- Inkoopcoördinator Regio Rivierenland
- Inkoopadviseurs Regio Rivierenland
- DMT Gemeente Tiel
- Inkopers Gemeente Tiel

4. Doelen en indicatieve planning periode 2020-2024

In onderstaande planning staan de algemene inkoopbeleidsdoelen met een aantal concrete acties om deze doelen te bereiken. Sommige acties zijn van toepassing op meerdere doelen. Dan staan deze vaker vermeld. Soms is een aanvullende toelichting van toepassing (*/**). Rechtmatigheidscontroles staan niet afzonderlijk in deze planning, omdat deze jaarlijks en structureel terugkomen (via Interne controle (VIC)).¹

Contractbeheer vormt op dit moment een uitdaging. De organisatie wil de rechtmatigheid en de doelmatigheid van de inkopen en contracten verbeteren. Een inkoop- en contractbeheer systeem én een beheerder van zo een systeem, zijn belangrijk. Zonder goed beheer is goed contractmanagement niet mogelijk. Als we het inkoop- en contractmanagement verder willen professionaliseren en uniformeren en we rechtmatigheid en de doelmatigheid willen verbeteren is een inkoop- en contractbeheersysteem met bijbehorend beheerder een van de belangrijkste hulpmiddelen om op dit vlak efficiënt en effectief te worden.

Als er vertraging optreedt in het proces om onze contractbeheer te verbeteren of als ervoor gekozen wordt om niet te investeren in een centraal beheersysteem en beheerder, zal dit een negatief effect hebben op een deel van de hieronder genoemde acties die betrekking hebben op het genereren van kwalitatieve en efficiënte sturingsinformatie en de planning hiervan. Die processen staan in **oranje** weergegeven.

	2020	2021	2022	2023
1. Rechtmatig inkopen				
Verplichtingenadministratie verder invoeren	x*	x		
Centraal inkoop- en Contractmanagementsysteem onderzoeken	x	37.000**	18.000**	
Onderzoek Contractbeheerder	x*	x**		
Centrale desk inhuur derden (opdracht via BWB)	x	x***		
Wergroep inhuur derden alle schalen	x	x		
Opstellen en evalueren communicatieplan en uitvoering	x			
Aanbestedingsdossier centraal en digitaal	x	x		
Inkoopproces vastleggen + pilot draaien en evaluatie	x	x		
Inkooplogboek (startformulier digitaal/ interactief)	x	x		
Bijscholen inkopers (workshops + kennisbank abonnement)	x	x	4000**	4000**
Handboek aanpassen (digitaal/ interactief) en formats verstrekken	x	x		
Koppeling systemen fin/ inkoop/ contracten			x	x
2. Doelmatig en doeltreffend inkopen				

¹ Deze planning is indicatief en afhankelijk van factoren die nu wellicht nog niet te overzien zijn. Ook de mate waarin de huidige Corona-pandemie effect heeft op de voortgang van processen is nu nog moeilijk in te schatten. Hierover zal waar nodig in de voortgangsrapportages meer worden gemeld.

Centraal inkoop- en Contractmanagementsysteem	zie 1.2	zie 1.2	zie 1.2	zie 1.2
Start centraal opslaan inkoopdossiers	x*	x		
Verzamelen inkoopdossiers historie		x		
Contractbeheerder	zie 1.3	zie 1.3	zie 1.3	zie 1.3
inkooplogboek (startformulier digitaal/ interactief)	x	x		
Evaluatie inkoop (eindformulier en analyse digitaal/ interactief)		x		
Handboek aanpassen (digitaal/ interactief) + instructies	x	evaluatie		
LEAN	x	x		
Inkoopplanning	continu			
3. Stimuleren van het lokale en regionale bedrijfsleven				
SROI implementatie convenant	x			
Steekproef Regionale markt	x			
Steekproef Duurzaamheid en circulair inkopen		x		
Steekproef Circulair inkopen			x	
Fairtrade				x
Impactanalyse MVI	x			
4. Professionele inkoper en opdrachtgever				
Standaard Formats	x	evaluatie		
Bijscholen inkopers	zie 1.6	zie 1.6	zie 1.6	zie 1.6
Handboek aanpassen	x	evaluatie		
Inkoopbeleid aanpassen	x	-	-	-
Markt overleg			x	x
Afspraken Inkoopbureau	x	x		

* jaar waarin actie wordt uitgevoerd (indicatief)

** verwacht benodigd budget voor de actie in dat jaar (indicatief, nog geen dekking)

*** Benodigd budget voor deze actie nog onbekend, vereist aanvullend onderzoek